ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Petra Příhody a soudců JUDr. Michala Mazance a Mgr. Jana Passera v právní věci žalobkyně: N. P., zastoupené Mgr. Ervínem Perthenem, advokátem se sídlem Hradec Králové, Velké náměstí 135, proti žalovanému: Ministerstvo vnitra, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, pošt. schránka 21/OAM, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti usnesení Krajského soudu v Hradci Králové, pobočka v Pardubicích ze dne 11. 2. 2004, čj. 52 Az 314/2003 - 32,

takto:

Usnesení Krajského soudu v Hradci Králové, pobočka v Pardubicích ze dne 11. 2. 2004, čj. 52 Az 314/2003 – 32 se zrušuje a věc se vrací tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

Kasační stížností podanou v zákonné lhůtě se žalobkyně jako stěžovatelka domáhá zrušení shora uvedeného usnesení Krajského soudu v Hradci Králové, pobočka v Pardubicích, kterým byla odmítnuta její žaloba proti rozhodnutí ministra vnitra ze dne 30. 6. 2003, čj. OAM-2266/AŘ-2002, o zamítnutí jejího rozkladu a potvrzení rozhodnutí Ministerstva vnitra (dále jen žalovaný) ze dne 9. 10. 2001, čj. OAM-1212/VL-07-OL3-2001. Tímto (posledně uvedeným) rozhodnutím nebyl stěžovatelce udělen azyl podle § 12, § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky a zároveň bylo vysloveno, že se na ni nevztahuje překážka vycestování ve smyslu § 91 zákona o azylu, v platném znění. Usnesení krajského soudu vycházelo

ze skutečnosti, že žalobkyně nedodržela třicetidenní lhůtu k podání žaloby, a proto krajský soud dospěl k závěru, že nastalá procesní situace brání meritornímu projednání věci.

V kasační stížnosti stěžovatelka uplatňuje důvod uvedený v § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., tedy nezákonnost rozhodnutí o odmítnutí návrhu; dodává, že podala žalobu proti rozhodnutí ministra včas. Krajský soud dle jejího názoru nesprávně zjistil skutkový stav věci a následně nesprávně posoudil věc po právní stránce. Stěžovatelka uvádí, že osobně rozhodnutí převzala dne 26. 9. 2003. Poté dne 30. 9. 2003 zaslala krajskému soudu žalobu faxem a následujícího dne ji doplnila osobně u soudu. Další její podání označené jako žaloba, doručené dne 27. 10. 2003, tak měl soud posoudit jako doplnění žaloby ze dne 30. 9. 2003. Je přesvědčena, že skutečnost, že soud nemá k dispozici původní žalobu ze dne 30. 9. 2003, resp. její osobně podanou verzi ze dne 1. 10. 2003, nemůže být na její újmu a není povinna skutečnost, že byla žaloba osobně převzata, prokazovat. Dále namítá, že v jejím případě bylo nesprávně aplikováno ustanovení § 24 zákona o azylu, neboť se v místě, kde jí mělo být doručováno do vlastních rukou denně zdržovala. Avšak nezdržovala se zde obvykle v době doručování a paní, u které bydlela, jí nepředávala a oznámení pošty o uložení zásilky vyhazovala a nesdělovala jí, že má na poště zásilku uloženou. Proto dle stěžovatelky nebylo hodnověrně zjištěno, že se v místě doručení v době doručování nezdržovala, neboť se soud spokojil s doručenkou, kde bylo uvedeno, že se odstěhovala bez udání adresy. Na doručence však byla dopsána uvedená poznámka zřejmě doručovatelkou, pouze na základě sdělení ubytovatelky. Z výše uvedeného důvodu je podle stěžovatelky za den doručení žalobou napadeného rozhodnutí považovat den 26. 9. 2003. I kdyby tak mělo být považováno za podání žaloby až podání ze dne 27. 10. 2003, bylo by toto podání podáno včas a nebyl důvod pro odmítnutí žaloby. Proto navrhuje, aby Nejvyšší správní soud napadené rozhodnutí zrušil, věc vrátil k dalšímu řízení a zároveň žádá o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

Žalovaný nevyužil možnosti vyjádření ke kasační stížnosti stěžovatelky, pouze odkázal na správní spis.

Nejvyšší správní soud nejprve vážil nezbytnost rozhodnutí o žádosti o odkladný účinek kasační stížnosti. Dospěl k závěru, že o ní není třeba rozhodovat tam, kde je o kasační stížnosti rozhodováno přednostně a kde je žadatelka chráněna před důsledky rozsudku krajského soudu režimem pobytu za účelem strpění podle § 78b odst. 1, 2 zákona o azylu (cizinec má nárok na udělení víza za účelem strpění pobytu mj., pokud žádost doloží dokladem o podání kasační stížnosti proti rozhodnutí soudu o žalobě proti rozhodnutí ministerstva ve věci azylu a návrhu na přiznání odkladného účinku - takové vízum opravňuje cizince k pobytu na území po dobu platnosti víza, která je 365 dnů; na žádost cizince odbor cizinecké a pohraniční policie platnost víza prodlouží, a to i opakovaně) – ze zákona platnost uvedeného víza zaniká právní mocí rozhodnutí o kasační stížnosti. Pozitivní rozhodnutí o žádosti o odkladný

účinek by tedy nemělo z hlediska ochrany stěžovatele žádný význam, negativní by před rozhodnutím o kasační stížnosti bránilo řádnému soudnímu řízení. Při rozhodnutí o kasační stížnosti pak je rozhodnutí o odkladném účinku nadbytečné, neboť obecně může přiznání odkladného účinku kasační stížnosti přinést ochranu jen do doby rozhodnutí o této stížnosti.

Důvodnost kasační stížnosti posoudil Nejvyšší správní soud v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů (§ 109 odst. 2, 3 s. ř. s.).

K tomu ze soudního spisu vyplynulo, že v podání, doručeném Krajskému soudu v Hradci Králové, pobočka v Pardubicích soudu dne 27. 10. 2003, stěžovatelka uvedla, že o azyl na území České republiky požádala dne 13. 2. 2001. Jako důvody uvedla skutečnost, že byla zemi původu nucena opustit v důsledku mimořádně tíživých životních okolností s vědomím bezvýchodné situace. V napadeném usnesení krajský soud zejména konstatoval, že uvedené podání bylo opožděné a proto její odmítl.

Pokud stěžovatelka namítá, že v jejím případě bylo nesprávně aplikováno ustanovení § 24 zákona o azylu, platí, že podle § 24 téhož zákona se žadateli o azyl doručují písemnosti do vlastních rukou (odst. 1). Písemnost, kterou se nepodařilo doručit, se uloží v přijímacím nebo pobytovém středisku, kde je žadatel o udělení azylu hlášen k pobytu, nebo v ministerstvem určeném azylovém zařízení, je-li hlášen k pobytu mimo azylové zařízení. Oznámení o uložení nedoručené písemnosti se vyvěsí v přijímacím nebo pobytovém středisku na úřední desce. Nevyzvedne-li si adresát zásilku do 10 dnů od uložení, považuje se poslední den této lhůty za den doručení, i když se adresát o uložení nedozvěděl (odst. 2). Po hodnověrném zjištění, že se žadatel o udělení azylu dlouhodobě nezdržuje v místě, kde je hlášen k pobytu, se v případě, že místo jeho pobytu není známo, doručení provede podle § 24 odst. 2 (odst. 3).

V daném případě bylo ze správního spisu zjištěno, že stěžovatelka nepřevzala písemnou výzvu k převzetí napadeného rozhodnutí, ač jí tato písemnost byla doručována do vlastních rukou na adresu T. 83, Ch. I., kterou uvedla při odchodu z pobytového střediska. Písemnost se vrátila s poznámkou, že se stěžovatelka odstěhovala bez udání adresy. Oznámení o uložení této nedoručené písemnosti pak bylo bezúspěšně vyvěšeno na úřední desce v příslušném P. s. Ministerstva vnitra v K. n. O. od 19. 8. do 28. 8. 2003. Krajský soud po posouzení skutkového a právního stavu dovodil, že výzva k převzetí napadeného rozhodnutí byla doručena právní fikcí v souladu s ustanovením § 24 zákona o azylu. Protože se stěžovatelka nedostavila 3. 9. 2003, tj. v den uvedený na výzvě, k převzetí rozhodnutí, byl tento den považován podle ustanovení § 24a zákona o azylu za den, kdy bylo toto rozhodnutí stěžovatelce doručeno. Na této skutečnosti nic nezměnilo, že si stěžovatelka následně dne 26. 9. 2003 napadené rozhodnutí osobně převzala. Nejvyšší správní soud zastává názor, že správní orgán provedl doručení správně

a postupoval v souladu se zákonem. Stěžovatelka namítá, že se v místě doručování zdržovala a že paní, u které bydlela, jí oznámení pošty o uložení zásilky nepředávala. Pokud svá tvrzení nijak nedokládá, není tato skutečnost právně relevantní.

S námitkou stěžovatelky, že podala žalobu již dne 1. 10. 2003, musí Nejvyšší správní soud souhlasit. V připojeném spise vedeném pod sp. zn. 3 Nc 1126/2003 je založeno toto podání ze dne 30. 9. 2003, které je opatřeno vlastnoručním podpisem stěžovatelky, označeno razítkem podatelny Krajského soudu v Hradci Králové, pobočka v Pardubicích, stvrzujícím přijetí od stěžovatelky osobně dne 1. 10. 2003 v 15.30 hodin ve trojím vyhotovení. V dané věci lhůta k podání žaloby začala běžet dne 3. 9. 2003 a uplynula by dne 3. 10. 2003. Vzhledem k tomu, že stěžovatelka své podání doručila krajskému soudu dne 1. 10. 2003, je zřejmé, že lhůta byla zachována (viz. článek II, bod 2. zákona č. 519/2002 Sb.). Krajský soud proto pochybil, když žalobu stěžovatelky pro opožděnost odmítl.

Nejvyšší správní soud tak dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná, a proto napadený rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové, pobočka v Pardubicích podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení, v němž je podle § 110 odst. 3 s. ř. s. vázán právním názorem Nejvyššího správního soudu.

O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodne podle § 110 odst. 2 s. ř. s. krajský soud v novém rozhodnutí.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku nejsou opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 20. ledna 2005

JUDr. Petr Příhoda
předseda senátu